

Instanța de fond: judecătoria Bălți (sediul Central) (jud. S. Ghercavii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Albu, E. Bejenaru, A. Toderăș)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. Iu. Sîrcu, I. Druță, G. Stratulat)

ÎNCHEIERE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Ion Druță
Iulia Sîrcu, Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de Compania de Asigurări “Asterra Grup”
Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu
Răspundere Limitată “Ri-Cargo MD” împotriva Companiei de Asigurări “Asterra
Grup” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și
compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018, prin care
recursul declarat de Compania de Asigurări “Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, a
fost considerat inadmisibil,

c o n s t a t ă :

La 16 iunie 2016, SRL „Ri-Cargo MD”, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva CA „Asterra Grup” SA, solicitând pronunțarea unei hotărâri privind
încasarea despăgubirii de asigurare și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la 10 ianuarie 2014, SRL „R.I.-
Cargo-MD” a încheiat cu CA „Asterra Grup” SA (prin intermediul reprezentanței din
mun. Bălți), contractul nr. 004/12-3RBL, privind asigurarea răspunderii
transportatorilor și expeditorilor. Obiectul contractului de asigurare îl constituie
interesele patrimoniale ale Asiguratului (SRL „R.I.-Cargo-MD”), legate de executarea
obligațiilor conform contractului de transportare și expediție a încărcăturilor, în
baza cererii înaintate (p.2.1. din Contract).

Termenul contractului a fost stabilit conform p.4.2. din contract pentru 12 luni, începând cu 13 ianuarie 2014 până 12 ianuarie 2015.

În vederea încheierii contractului de asigurare menționat, CA „Asterra- Grup” SA a eliberat companiei „R.I.-Cargo-MD” SRL, poliță de asigurare a răspunderii transportatorilor auto și expeditorilor nr.004/14-3RBL. În corespundere cu această poliță de asigurare, unitățile de transport asigurate erau inclusiv și autocamionul MAN TGX 26.440-6X2-2LL și remorca BOHM BGZH18G. Suma asigurată, conform contractului, constituia 200 000 USD, limita de răspundere pentru fiecare caz asigurat - 60 000 USD, iar prima de asigurare – 1 380 USD.

Ulterior, în cadrul desfășurării activității, SRL „R.I.-Cargo-MD”, a executat comanda companiei din Federația Rusă „Торговый Дом „ТЕХНИКА” ООО, nr.13/10 din 13 octombrie 2014, privind transportarea, din or. Istanbul (Turcia) a mărfii în valoare totală de 62 390,08 dolari SUA, în adresa companiei „Торговый Дом „ТЕХНИКА” ООО, în orașul Moscova. În timpul executării acestei comenzi, la 26 octombrie 2014, pe auto-magistrala Vinița-Moghiliov, Podolski, în apropierea s. Korostivți (Ucraina), s-a produs un incendiu în legătură cu ce a fost deteriorată și semiremorca și o parte din marfa transportată în ea.

În urma accidentului produs, au fost întocmite acte de constatare a faptului de către organele abilitate din Ucraina și anume: Actul de incendiu; Comunicatul în adresa reclamantului referitor la incendiul produs; și altele, în urma cărora a fost constatat faptul nimicirii mărfii transportate în remorca BOHM BGZH18G, și anume au fost distruse: 197 unități de hote de bucătăria de model Kamilla 500 Inox/Inox; 77 unități de hote de bucătărie de model Kamilla 600 Brown/Brown panel; 100 unități de hote de bucătărie de model Kamilla 450 Inox sensor; 96 unități de hote de bucătărie de model Luci 500 white push button; 104 unități de hote de bucătăria de model Luci 500 Inox push button; 101 unități de hote de bucătărie de model Luci 600 white push button; 70 unități de hote de bucătăria de model Kamilla slim 500 Inox/Inox; 84 unități de hote de bucătărie de model Slim60ix MB; 7 unități de hote de bucătăria de model Kamilla 600 Inox; 30 unități de hote de bucătărie de model Bella 500 Black push button; 20 unități de hote de bucătărie de model Bella 500 Brown push button; 20 unități de hote de bucătărie de model Bella 500 Inox push button; 33 unități de hote de bucătărie de model Bella 600 Brown push button; 21 unități de hote de bucătărie de model Bella 600 Inox push button.

Suma totală a mărfii deteriorate, cu cheltuielile aferente acesteia, constituie 47 393,10 dolari SUA, și această sumă a fost înaintată spre achitare reclamantei SRL „R.I.-Cargo-MD”, de către proprietarul mărfii transportate – „Торговый Дом „ТЕХНИКА” ООО (or. Moscova) (temei: art. 23 a Convenției relative la Contractul de transport internațional al mărfurilor pe șosele (C.M.R.) (19 mai 1956, Geneva).

Despre survenirea cazului asigurat, reclamantul SRL „R.I.-Cargo-MD” a comunicat CA „Asterra-Grup” SA, chiar la data producerii acestuia – 26 octombrie 2014, printr-o scrisoare oficială. Întregul set de documente, care confirmă producerea cazului asigurat, cauza, precum și mărimea acestuia, a fost transmis pârâtului pentru examinare la 12 martie 2015.

La 29 decembrie 2014 CA „Asterra Grup” SA a refuzat achitarea despăgubirii de asigurare. Drept motiv a indicat că, cauza incendiului a fost stabilită ca fiind frecarea anvelopelor de suprafață inferioară a caroseriei remorcii, din care motiv pârâtul

concluzionează că remorca a fost exploatată fără pornirea compresorului care pune în funcțiune perna pneumatică de ridicare a caroseriei, și ca urmare a acestor „inacțiuni”, asiguratul SRL „R.I.-Cargo-MD”, a încălcat regulile de exploatare a mijloacelor de transport, sau a folosit mijloace tehnice defectate.

Drept consecință, CA „Asterra-Grup” SA face referire și la p.5.1.4; 5.1.5 al condițiilor de asigurare facultative a răspunderii civile a transportatorului, care prevăd că în astfel de circumstanțe Asiguratorul CA „Asterra-Grup” este scutită de achitarea despăgubirii de asigurare.

Consideră reclamantul că refuzul CA „Asterra-Grup” SRL privind achitarea despăgubirii de asigurare este unul neîntemeiat și legat nemijlocit de dorința pârâtei de a se eschiva de la îndeplinirea obligațiilor sale contractuale.

Astfel, din aceste considerente, la 10 ianuarie 2014 reclamanta (transportator) a încheiat cu pârîta contractul de asigurare nr.004/12-3RBL, pentru posibilele daune cauzate proprietarului mărfii în timpul transportării ei.

Drept urmare, reclamantei i s-a eliberat: polița de asigurare nr.004/14-3RBL, din 13 ianuarie 2014 și Anexa nr.1, la contractul din 13 ianuarie 2014. Printre altele menționează că, condițiile de asigurare, la care face referire pârîta în scrisoarea sa din 04 mai 2015 și care sunt indicate că au fost aduse la cunoștință și eliberate reclamantei, în fapt nu au fost puse la dispoziția reclamantei. Acest fapt se confirmă atât prin declarațiile reclamantei, cât și prin lipsa unor mențiuni despre ele în conținutul contractului de asigurări din 10 ianuarie 2014.

Mai indică că, potrivit pct. 4.1 al contractului, răspunderea asiguratorului începe din momentul în care Asiguratul a preluat încărcătura pentru transportare și expediere și continuă până la momentul livrării acesteia destinatarului împuternicit.

Asiguratorul poartă răspundere numai pentru mijloacele de transport indicate în contractul de asigurare încheiat și polița de asigurare eliberată de acesta.

Astfel, cu referire la caz, aceste mijloace de transport sunt: autocamionul MAN TGX 26.440-6X2-2LL și remorca BOHM BGZH18G.

Reține reclamantul că unul din cele două riscuri asigurate de SRL „R.I.-Cargo-MD”, conform poliței CMR cu nr.004/14-3RBL, a și fost - pierderea și/sau deteriorarea încărcăturii preluate spre transportare, pentru care SRL „R.I.-Cargo-MD” a așteptat despăgubiri.

Or, invocarea de către CA „Asterra-Grup” SRL a faptului „încălcării regulilor de exploatare a mijloacelor de transport de către reclamantă sau lucrătorii acestuia, sau folosirea mijlocului de transport defectat tehnic” este un fapt iresponsabil din partea pârâtei, nu suportă nici o critică și de fapt poartă un caracter declarativ, nesigur în cele invocate, lăsând ca cauza concretă de refuz să fie aleasă de reclamantă (ce e un nonsens), cu scop de justificare a refuzului, eschivându-se astfel de la îndeplinirea obligației prevăzute de art. 1315 alin. (1) lit. b) din Cod Civil și p.8.10 al contractului de asigurare.

Cere SRL „R.I.-Cargo-MD” încasarea din contul CA „Asterra Grup” SA în beneficul său a despăgubirii de asigurare în sumă de 47 393,10 dolari SUA și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 24 martie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „R.I.-Cargo-MD” împotriva CA „Asterra Grup” SA, privind

încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 128, 132-139, vol. I).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a concluzionat că cerințele invocate în cererea de chemare în judecată nu se încadrează în prevederile legii iar reclamantul nu a prezentat probe concludente și pertinente care să pună la bază admiterea cererii de chemare în judecată .

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 07 aprilie 2017, SRL „R.I.-Cargo-MD”, prin intermediul avocatului Janu Anatolie a contestat-o cu apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea apelului a indicat că prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, iar concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fiind încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, a fost admis apelul declarat de SRL „R.I.-Cargo-MD”, prin intermediul avocatului Janu Anatolie, casată hotărârea Judecătoriai Bălți din 24 martie 2017 și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „R.I.-Cargo-MD” împotriva CA „Asterra Grup” SA în beneficiul său a despăgubirii de asigurare în sumă de 47 393,10 dolari SUA și cheltuielile de judecată, s-a încasat din contul CA „Asterra Grup” SA în beneficiul SRL „R.I.-Cargo-MD” despăgubirea de asigurare în sumă de 47 393,10 USD, în lei moldovenești la cursul valutar al BNM, la data executării și suma de 34 640,40 lei cu titlu de taxă de stat (f.d. 197, 198-217, vol. I).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și incorect a aplicat normele de drept material și procedural, în consecință adoptând o hotărâre neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 14 noiembrie 2017, CA “Asterra Grup” SA, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017 și menținerea hotărârii Judecătoriai Bălți din 24 martie 2017.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018, recursul declarat de CA “Asterra Grup” SA, a fost considerat inadmisibil.

La 28 februarie 2018, CA “Asterra Grup” SA, a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018, prin care solicită admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii contestate și reexaminarea cauzei.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 aprilie 2018 s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de CA “Asterra Grup” SA.

La 19 aprilie 2018 CA “Asterra Grup” SA, în mod repetat a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate și reexaminarea cauzei.

În motivarea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b) și c) CPC, în conformitate cu care revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele

circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii și că, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Astfel, în susținerea cererii de revizuire CA “Asterra Grup” SA a invocat că instanța de recurs nu a ținut cont de faptul, că instanța de apel la emiterea deciziei contestate și-a întemeiat soluția pe actul de expertiză nr. 088-01-00029 din 11 august 2015 (care nu a fost tradus în limba de stat), efectuat de către Camera de Comerț și Industrie a Federației Ruse, or. Podolisk, potrivit căruia prejudiciul a fost stabilit în mărime de 47 393, 10 dolari SUA, însă, nu a reținut că reprezentantul CA “Asterra Grup” SA nu a participat la efectuarea expertizei, fiind în imposibilitate de a constata legătura de cauzalitate între producerea incendiului și quantumul nemijlocit al prejudiciului material pretins cauzat.

A mai indicat că, instanța de apel în adoptarea raționamentului final și-a fundamentat concluzia în baza unui suport probator, care nu relevă cu certitudine dacă există sau nu raport de cauzalitate între acțiunile/inacțiunile prestatorului de servicii și/sau șoferului și deteriorările produse la marfa incendiată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire depusă de CA “Asterra Grup” SA neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Totodată, în conformitate cu art. 451, alin. (4) Cod de procedură civilă, nu se admite depunerea repetată a cererii de revizuire în aceleași temeiuri.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, la 19 aprilie 2017 CA “Asterra Grup” SA, contrar prevederilor art. 451 alin. (4) Cod de procedură civilă, în mod repetat, în baza acelorași temeiuri, a depus cerere de revizuire.

În aceste circumstanțe și luând în considerație că argumentele revizuentului au constituit deja obiect de examinare în instanța de revizuire, precum și faptul că nu se admite depunerea repetată, în baza acelorași temeiuri, a cererii de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de CA “Asterra Grup” SA ca fiind inadmisibilă.

Colegiul judiciar al Curții Supreme de Justiție menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie

rediscutată fără motive legale. Din aceste considerente, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție statuează că admiterea revizuirii depuse de CA “Asterra Grup” SA, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Compania de Asigurări “Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată “Ri-Cargo MD” împotriva Companiei de Asigurări “Asterra Grup” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată,

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ion Druță

judecători

Iulia Sîrcu

Galina Stratulat